

Pozdrav svima!

1) Zapišite datum (16.4) i naslov **Decimalni brojevi**.

Prošli sat smo se upoznali s dekadskim razlomcima i uočili da ih možemo pisati u decimalnom zapisu. Za početak riješimo nekoliko primjera.

2.) Zapišite u bilježnicu:

Primjer 1.

Darko je kupio jagode za 7 kuna i 95 lipa. Zapišimo tu cijenu u kunama kao mješoviti broj, kao razlomak i kao decimalni broj.

Rješenje:

Budući da 1 kn ima 100 lp, vrijedi $1 \text{ lp} = \frac{1}{100} \text{ kn}$, pa je $95 \text{ lp} = \frac{95}{100} \text{ kn}$. Dakle,

$$\begin{aligned} 7 \text{ kn } 95 \text{ lp} &= \left(7 + \frac{95}{100} \right) \text{ kn} = 7 \frac{95}{100} \text{ kn} \\ &= \frac{795}{100} \text{ kn} = 7.95 \text{ kn}. \end{aligned}$$

Primjer 2.

Zapišimo sljedeće decimalne brojeve kao dekadске razlomke:

a) 3.07

b) 12.005

c) 214.2172.

Rješenje:

a)

$$3.07 = \frac{307}{100}$$

↙ ↘
dvije decimale dvije nule u nazivniku

3.07 čitamo: "tri cijela i sedam stotinki".

b)

$$12.005 = \frac{12\,005}{1000}$$

↙ ↘
tri decimale tri nule u nazivniku

12.005 čitamo: "dvanaest cijelih i pet tisućinki".

c)

$$214.2172 = \frac{214\,2172}{10\,000}$$

↙ ↘
četiri decimale četiri nule u nazivniku

214.2172 čitamo: "dvjesto četrnaest cijelih i dvije tisuće sto sedamdeset dvije desetisućinke".

Primjer 3.

Zapišimo razlomak $\frac{21\,006}{1\,000}$ u decimalnom obliku.

Rješenje:

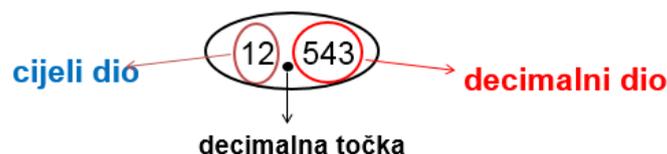
$$\frac{21\,006}{1\,000} = 21\frac{6}{1\,000} = 21.006$$

↙ ↘
tri nule tri decimale

Uočimo da broj ima onoliko decimalnih mjesta koliko ima nula u nazivniku dekadskog razlomka.

3.) Zapišite podnaslov: *Mjesne vrijednosti decimalnog broja*

DECIMALNI BROJ

Svaka **znamenka** ima svoju mjesnu vrijednost.

Znamenke lijevo od decimalne točke zovu se **dekadske znamenke**.

Znamenke desno od decimalne točke zovu se **decimalne znamenke** ili **decimale**.

12 . 543

$$12.543 = 10 + 2 + \frac{5}{10} + \frac{4}{100} + \frac{3}{1000}$$

Primjer 1.

a)

736.12

**cijeli dio
dekadska mjesta**

**decimalni dio
decimalna mjesta**

			7	3	6	.	1	2				
			stotice	desetica	jedinice	decimalna točka	desetinke	stotinke				

$$736.12 = 700 + 30 + 6 + \frac{1}{10} + \frac{2}{100}$$

b)

205.726

**cijeli dio
dekadska mjesta**

**decimalni dio
decimalna mjesta**

			2	0	5	.	7	2	6			
			stotice	desetica	jedinice	decimalna točka	desetinke	stotinke	tisućinke			

$$205.726 = 200 + 5 + \frac{7}{10} + \frac{2}{100} + \frac{6}{1000}$$

c)

5 781 . 23496

cijeli dio
dekadska mjesta

decimalni dio
decimalna mjesta

		tisućice	stotice	desetica	jedinice	decimalna točka	desetinke	stotinke	tisućinke	desettisućinke	stotisućinke	
		5	7	8	1	.	2	3	4	9	6	

5 781.23496 =

$$5000 + 700 + 80 + 1 + \frac{2}{10} + \frac{3}{100} + \frac{4}{1000} + \frac{9}{10000} + \frac{6}{100000}$$

Primjer 2.

Zapišite znamenkama broj koji ima:

a) 3 stotice, 2 jedinice, 9 desetinki i 6 tisućinki

$$300 + 2 + \frac{9}{10} + \frac{0}{100} + \frac{6}{1000} = 302.906$$

b) 5 stotinki, 2 tisućinke i 3 desettisućinke

$$0 + \frac{5}{100} + \frac{2}{1000} + \frac{3}{10000} = 0 + \frac{0}{10} + \frac{5}{100} + \frac{2}{1000} + \frac{3}{10000} = 0.0523$$

c) 6 stotica i 5 stotisućinki

$$600 + \frac{5}{100000} = 600 + \frac{0}{10} + \frac{0}{100} + \frac{0}{1000} + \frac{0}{10000} + \frac{5}{100000} = 600.00005$$

3.) Pogledajte video i riješite u bilježnicu sve zadatke iz videa.

<https://www.youtube.com/watch?v=AvwSgp4NuOo&list=PL9Mz0Kqh3YKoWS6PyuzgubVIXA4kIEGMJ&index=12&t=2s>

4.) Riješite zadatke iz vašeg udžbenika:

Str. 146. zadatak: 190., 191., 192.

str. 149. zadatak: 197., 198.